

Ker so se sodrugi že večinoma navelčali osebnosti v svojem glasilu "Proletarcu" in je isti ustanovljen za vzvišena načela in splošne interese delavskega razreda, je skrajni čas, da osebnosti prenehajo.

Ker se pa le ti osebni boji provocirajo od lastnika "Glas Svobode" g. M. V. Konda in njegovih mazačev, zategadelj morajo v "Glas Svobode" istočasno osebni napadi na naše sodruge prenehati, ker vsacemu, ki je napadan, je pripomniti tudi pravico do obrambe. Slučajno, in še le sedaj mi je prišla številka 48 "Glas Svobode" lanskega letnika v roke, v katerem čičaški dopisnik tako neprevidno razmetava kamenje okoli sebe, brez pomisleka, da sedi v steklenem paviljonu in to radi letaka, ktereга je izdal slovenski soc. klub v Chicagu. Dopisnik hoče braniti S. N. P. J. ter med tem napada vse na letaku podpisane, objednem pa še tri sodruge posebej kot zarotnike. Dotičnik imenuje one, kot edine še slov. soc. klubu pripadajoče.

Jaz tem potom odprto izjavljam, da jaz nisem vedel za nobene zarotniške naprave S. N. P. J. Ko sem pa jaz kot član društva "Slavije" št. 1 spadajoče v S. N. P. J. prišel pri mojem društvu radi mojega socijalnega nastopa v diferenco, sem apeliral na "Glas Svobode", kot socijalistično glasilo. Lastnik "Glas Svobode" g. M. V. Konda je pa moj dopis zavrgel in na drugo apelacijo mi v obširnem pismu, kateri je bil v letaku priobčen, sporočil, da socijalisti pri njegovem listu sploh nimajo ničesar govoriti sem apeliral kot član na socialni klub kateri je pa le svojo dolžnost izvršil z izdajanjem letaka, ne pa zarote, kakor je poročano o zarotnikih. Značilno se mi zdi, da nisem jaz zarotnikom imenovan, ker sem vendar prvi iz opravičenih vzrokov rokavico potisnil. "Glas Svobode" vrnil in od jednote odstopil. To samo mora že govoriti jasno dovolj vsem onim, ki znajo še količkaj misliti.

V dotičnem dopisu se dopisovalec posebno zaletava v sod. Petscheta še izza časa "Zore": — kaj niste za prepad "Zore" sploh vsi Čičaški delničarji odgovorni? — zakaj ste pa pisarili vsem zunanjem sodrugom, kateri niste sploh kaj pisali vedno le o korakih napreje in niste takrat resnice poročali ter nastopili kakor bi morali. Še le ob propadu "Zore" ste se mi vsi spovedovali, kakor bil bi jaz "Feldpater" in zamogel vsem skupaj odvezo deliti za blamaže, ki ste jo takrat storili slovenskemu narodu. — Hinavščina!

Brezdvomno imam še pisma v rokah — tudi od onega — bivšega delničarja, ki je podpisan na preje imenovanem dopisu. Ali želite, da pridem v javnost z njimi? Od "Zore" do "Proletarca" je marsikakšno značilno pismo v mojih rokah, ki ga ni vam mogoče pobiti (dementirati). Povedati moram še tudi, da če je Petsche res taki bandit, kot ga v "Glas Svobode" slikajo, se mi je le čuditi, da mi je onih petdeset dolarjev takoj nazaj poslal, brez da bi ga bil opomnil, ko sem poslal za "Zoro" ob prepadu; ravno tako je tudi vernil sodr. Šolarju poslanih 50. Tam bi bil takoj lahko kar 100 dol. imel ložej kot vas po Chicagu po dolarji goljufal.

Vse navedeno je moja odprta izjava. G. M. V. Konda, lastniku "Glas Svobode" pa izjavljam, da ako v njegovem listu ne prejenja napadati članov socijalnega kluba in socijalistov sploh, mi napšem odprto pismo, kjer bode imel mnogo uprašanju javnosti odgovarjati, ktera pa mogoče za nje-ga ne bodo posebno laskava.

Simon Kaučič.

Cenjeno uredništvo Proletarca!

Upam, da ne boste zavrgli moj dopis, kakor je to navduhu pri družini listih, temveč prepričan sem, da vstréžete moj želji in storite svojo časni-karsko dolžnost stem, da objavite moj dopis.

Nimam namena počati se z oseba-mi sosednjega lista, "Glas Svobode" dasi so dotičniki zaslužili najostrej-sih besed. Kot izkušni socijalist iz-javljam le, da "Proletarcu" nima no-bone druge napake kot to, da je pre-majhen in da iznaja premalo karat! Za-to je pa naša — vseh zavodnih delav-cov najsvetejša dolžnost, da list z vse-mi močmi podpiramo in stem pripo-moremo do večkratne izdaje in večje oblike lista. Poleg tega naj povem vsim dopisnikom in lastniku "Glas Svobode", da me spreletava zorn, ka-dar čitam naslove v "Gl. Sv.": "gla-silo svobodomisljnih Slovencev v A-meriki"; — "od boja do zmage" (za humberg in urveljavljeno korupcije! Opomba uređ.). "in kdor ne misli svobode, se ne more boriti za svobodo." — In ti gospodje, ki imajo te besede zapise na pročelju svojega podjetja, se nesramujejo zavreči do-pise, ki nimajo ne pojo dobičkanosno pesem. — navoratno pa se zopet ne sramujejo priobčiti dopise največje izmišljotinske in nesramne vsebine, samo zato, da bi pošteme socijaliste obklatili in moralno uničili. Taka po-četja zaslužijo oko za oko, zob za zob!!!

"Glas Svobode", ki si je svoj čas v resnici — dok so bili socijalisti po-leg — prikupil slovenskim delavcem v Ameriki, je sedaj izdajalec soc. na-čel in teptalec delavskih interesov!

Slov. delavci v Chicagu so izdali za delavske interese pivpotreben list; komaj dve številki ste izšli in izvedeli smo mnogo poučnega za proletarijat. Razvideli smo tudi, da se obema lista-ma želi, da se že enkrat osebnost kon-ča, da bi se neopravljalo eden druge-ga itd. Socijalisti imamo program kjer stoji, da se mora vsakemu odgovo-r dati in koje bil naš list "Prole-tarcu" tako grdo napaden od "Gl. Sv." — da bi "Proletarcu" molčal? — to nikakor ne more in ne sme biti! Logika zahteva svoje zadoščanje. Ako pa gospodje okoli "G. S." logike ne-poznajo, bodo morali zato slišati last-ne šibe glas...

V soboto dne 10. februarja je imel slov. med. soc. klub svojo veselico, ktere so se v mnogobrojnem številu udeležili Slovenci, Hrvatje, Polaki, Dalmatinci, Italijani, Švedci in Angle-ži. Akopniva je tu najhina naselbina Slovencev, smo vendar v mednarodnem soc. oziru, združeni s tujimi narodi močna socijalistična organizacija. Klub šteje 46 moških in 7 ženskih ud-ov; plačuje se 25c. na mesec za moš-ke in 10c. za ženske člane.

Čisti dobiček prirejene veselice in ostali mesečni doneski so sedaj namenjani za snajvanje v Glencoe, ako spomadi stvala izbruhne. Stem ho-čem slov. amerikaškim delavcem po-vedati, da socijalizem ni samo fraza kot si oni časnikarji in drugi domiš-ljujejo pa kažejo in pravijo, da no-sijo zastavo socijalizma — med tem ko o socijalizmu toliko razumejo, kot zajec na bobni.

H koncu skromnega dopisa pozdrav-ljam vse zavodne slov. delavce po šir-ni Ameriki in posebno tiste, ki me še iz sitne domovine poznajo, — s kte-rimi vred smo se borili za človeške pravice — ko smo si priborili boljše plače in zboljšali bratovske skladnice kakor bolniške blagajne in drugo.

Mnogoteri mojih poznanecv — bo-riteljev, se je vsled šikaniranja in zasledovanja preselil v Ameriko, kjer se tudi v naprej lahko najdemo — vsaj v duhu — potom "Proletarca".

Poslužujmo se v ta namen torej te-

ga in razlagajmo manj zavednim na-še najiskrenejše želje — za pripozna-nje dostojnega človečanstva.

Večji list., večje zahteve po njem in večkratno izdajanje, naj bo naš bojni klic in napis na naši revolucijo-narni zastavi! Kajti čim več je orož-ja, tem lažje se je bojevati proti so-vražniku.

Ignacij Žemberger.

Znamenja in znaki — kam pri "Slo-venski narodni jednoti" pes-taco moli.

Bilo je pred več meseci, ko je v čičaškem "Record Herald" stalo med policijskimi oznanili, da je bilo Frank Klobuča, stannjoč 9613 Ewing Ave., So. Chicago, blagajnik "of a Slavonian lodge", v salonu na voglu Sangamon in 14. ulici, ukradenih 175 dolarjev.

Frank Klobučar, blagajnik "Slov-nar. jednote", stannjoč 9617 Ewing Ave., So. Chicago, in kdor ve, kako reporterji angleških časnikov pohab-ljujejo ptuja, posebno slovanska ime-na in so sploh v malenkostih površni, temu se je mogla takoj misel vseliti, da se tice gori navedena notica Frank Klobučarja, blagajnika slovenskega društva "Slov. jednota".

To novico je M. Konda, tajnik "Sl-nar. jednote" in lastnik "Glas Svobode" še tisto jutro, ko je bila tiska-na, po drugi osobi (ker sam ne čita tu ne razume dobro angl. časnikov) zvedel. Kazal se je nekako teatralno osupnjenega, ter je opazil, da bo šel takoj v So. Chicago h blagajniku Klo-bučarju in ga vprašal, kaj je na-stvaril.

Res je šel in ko se je vrnil, je prav-il, da ta notica ne zadeva Frank Klo-bučarja, temveč Frank Klobuča, bla-gajnika neke slovaške družbe in ka-teri blizo Frank Klobučarja stannjo.

To je Konda prav nemehekantno privoovedoval, češ, kako bi tudi mogel najmanjši sum na njegega intimnega prijatelja pustiti, čemurno on že več me-scev brez dela okoli pohaja?

Na sveta pa je več ljudi (katerih število je slednji čas kar stokoma za-čelo rasti) kateri vedo, da je Konda resnica daveta briga in jo sploh ne pozna, če gre za kakšni pridobitek v njegovo požaršno torbo, tessni sorod-niki farske bisage. Te ljudi (bili so trije) je "firbe" gnal v So. Chica-go, da poiščejo tistega nesrečnega Slovaka, ktereга je Konda iznašel, da prozurne na svoja pleča onih 175 dol., ktere so bile ukradene, ali dru-gače zanesčkane najbrž — nekemu drugemu.

Rahovodnuzi so vsa okolico okoli Klobučarja preiskali, vprašali so po-licije in sledujoč so našli na kraju, kjer bi mogla hiša dotičnega Slovaka stati — prazno loto, to je: prazno zomiljšice.

Trojica izkancev ni bila prav nič iz-nemarljiva, ko je gleskala prazno loto; ker ona je naš pričakovala, da bo na-letela na "kramke noge" Kondejeve laži.

Vprašanje je: kaj je Konda napa-tilo, da si je izmislil (sam ali v druš-tvu z — nekim drugim) laž, katera bi odvrnila sum, opravičen ali neo-pravičen, od blagajnika "Slov. nar. jednote"?

Ako je kdo v kakem čičaškem sa-lonu ukraden, ni to nič posebno nena-vadnega — osobito se to rado prigod-i blagajnikom podpornih in delavskih društev, Skaušnja in zgodovina učeta to. Torej, če je bil Fr. Klobučar okra-den, ob društveni denar, kar se more sklepati iz besed: "treasurer of a Slavonian lodge" — zakaj on to ni tudi objavil odborn "Slov. nar. jed-note"? Kako je policija ozir. "Re-cord Herald" zvedela to stvar? Če se je več dogodila ali če si jo je dotičnik izmislil, da pokrije ali pomil kakšni primanjkljaj v blagajni — to so ne-rešena pitalnja, katera pa na vsak na-

čin jalko zanimajo vse člane (in more-biti tudi odbor) "Slov. nar. jednote". Največji sum pa prouzročuje dejstvo, da je Konda smatral za potrebno stvar z očitno lažjo pokriti ozir. sumenje na drugo osebo (katera sploh ne ži-vi) odvrniti. To dejstvo pritiska celi zadevi pečat korupcije in nepostav-nosti.

V interesu članov "Slov. nar. jed-note" pa bi bilo, če se zadeva od pri-zadetih pojasni — makar bo "Proleta-rcu" preiskal, če je pojasnilo resnič-no.

On je lastnik "hiše sramote" v So. Chicago. Rodili so ga slovenski star-riši v Ameriki. Prefrigan je in na-muzan z vsemi amerikaškimi paten-tiranimi zavbami. Nakupičil je pre-cejšno premoženje s pomočjo urjetnic, ktere prodajajo svoja telesa in svojo čast, da on polni s tako pridobitim kavcem denarjem svojo malho, kate-ri je tudi bližna sorodnica farske bi-sage. Med bengljači te bisage ima namreč ta možičelj mnogo, se ve bolj skrivnih prijateljev. Neki slovenski škof v Ameriki je njegov stric in to mu najbrž najboljši pomaga h varnemu in uspešnemu izvrševanju grde obrti, kateri se je "posvetil". Sment! Če bi vpliv in moditev škofov v nebesih ne večjala nič, zakaj bi pa slovenski delavci v Ameriki toliko denarjev far-jem dajali? In tako je ta "mission" v So. Chicago nastal... Časti, vesti, sramote v temu zavetšcu bekaštih de-lavcev nima — pijača in razuzdamke more vse to.

Prišel je v salon v So. Chicago neki delavec, Šved, kateri je dolgo in te-žavno delal nekje v Michiganu, da si je svojo 1.600 dolarjev prislužil. Za-čel je piti v temu salonu, glava se mu je začela nagibati, nesramnice — ne če-lu kojih stoji neka mežnarjva heč iz Karajškega — so ga razburjale, pil je še več in v pijanosti je dal salonar-ju 1.500 dol. shraniti. Pijančeval je tri dni v temu salonu, potem ga je last-nik pretepel, ga je vrgel van, ter ga je pustil radi pijanosti in kaljenja miru aretovati. Šved, ko se je stres-nil, je zahteval nazaj onih 1.500 dol., ktere je dal shraniti salonarju, sled-juji pa je rekel, da mu je že vse dal nazaj in je najbrž denar v pijanos i zgnubil ali sploh potrošil. Oškodovani je salonarja tožil in kakor je bilo pri-čakovati pri sedanjih razmerah, tie-čeh se policije in sodnije, je zgubil tožbo.

Dotični salonar pa se je potem hva-til, kazoč svoje demante, da je v par dneh 1.500 dolarjev "zaslužil".

V tej "hiši sramote" se določuje osoda "Slovenske narodne jednote"! V to hišo hodi oni urvednik "Slov-nar. jednote", kateri čita v svojih rokah vedno več tisk. draštvenega denarja, povprašovat za svet, za ure-djenje računov, za nakladanje denar-jev itd. Sam je zato nezmožen in res, izvolil si je dobrega učitelja! Kaj se v tej hiši snuje in kaj je glede "Slov-nar. jednote"?

Vsak član tega društva naj si da sam odgovor na to.

Res, duševni voditelj društvenih za-dev "Slov. nar. jednote" zasluži vse zaupanje vsih onih pri temu društvu, katerih namen je slepariti s pomočjo istega.

Pa daševni voditelj kaknega druš-tva bi mogel predsednik biti? Mož kremenitega značaja, visokih življen-skih nazorov, svetleče se poštenosti! Staromodni nazori to, misli pomanjkl-jive kulture in sanjarenje domišlja-kev...

Pri nas v Ameriki je to drugače — vse drugače!

Osnovatelji pri nas v Ameriki na-vadno izberejo predsednikom druš-tva, kateri ima elastično vest in vedno pripravljeno žep, kateri ne povprašuje iz ktereга vira vanj denar pride. Te njegove čednosti osnovitelji društva